

Innspill fra Finnmark fylkeskommune til Kompetansereformutvalget

Finnmark fylkeskommune ønsker å komme med innspill til tre av de fem punktene Kompetansereformutvalget skal utrede.

1. Muligheter og virkemidler for læring i arbeidslivet i Norge

2. Hvordan kan det legges til rette for at det utvikles kostnadseffektive muligheter for utdanning og kompetanseutvikling av god kvalitet, tilpasset behovene i arbeidslivet?

3. Ulike modeller for å stimulere til etter- og videreutdanning

Der utvalget vurderer at det er for lite investering i kompetanse i forhold til hva som er samfunnsøkonomisk tjenlig, må tiltak for å redusere/tette gapet drøftes og foreslås, herunder tiltak for finansiering. Det er viktig at det finnes tilstrekkelige muligheter for omskolering når arbeidsplasser forsvinner eller endres vesentlig. Kompetansetiltak vil kunne gi effekter som har verdi utover egen arbeidsgiver. Et hensyn i utforming av tiltak vil være om arbeidstakere utvikler kompetanse som i stor grad kommer arbeidsgiver til gode. Det er viktig at arbeidet for økt stimulans til etter- og videreutdanning ikke skyver ansvaret for utdanning som ikke er relevant for virksomheten, over på arbeidsgiver. Forslag til tiltak for etter- og videreutdanning må utformes med klare skiller mellom hva som er arbeidsgivers, arbeidstakers og myndighetenes ansvar.

Innspill, Finnmark fylkeskommune:

- Satsing på studiesentre som jobber etter motor-, megler,- møteplass-prinsippet må fortsatt styrkes og utvikles. I Distrikts-Norge er dette særlig viktig. I Finnmark, som preges av små bedrifter og kommuner, er det ekstra viktig med studiesentre som med mobilisering og tilrettelegging av kurs og studier jamfør arbeidslivets behov.'
- Midler til bedriftsintern opplæring (BiO) fungerer godt, men kun hvis midlene er lett tilgjengelig for små bedrifter, og tilskuddspotten av en viss størrelse. Behov for mer midler – øremerket formålet.
- Styrking av fagskolene og bedre systemer for at fagskoler i distriktene skal kunne fungere etter intensjonen om å levere tilbud jamfør arbeidslivets behov.
- Styrke fylkeskommunens rolle som samfunnsutvikler med ansvar for kompetanse- og næringsutvikling. Fylket må få ansvar og ressurser til å jobbe langsiktig og systematisk. Fylket har regionalt fokus og er en viktig link mellom kommuner, næringsliv og kompetanseaktører. I Finnmark krever spredt bosetting, hardt klima, lange avstander og små miljøer særlige tiltak, samarbeid og tilrettelegging.

Ved å gi aktørene som kjenner regionen ansvar og ressurser får vi de beste løsningene. Fylkene har ulike behov og trenger ulike tiltak/satsinger/løsninger/tilpasning.

4. Hvordan kan de tre partene legge enda bedre til rette for læring i arbeidslivet?

Den enkelte virksomhet er en viktig arena for læring og kompetanseutvikling. Denne læringen betyr mye for produktivitet, for at virksomheten er konkurransedyktig og for utvikling av den enkelte ansatte. Det er derfor viktig å legge best mulig til rette for denne læringen for

å kunne ha et arbeidsliv med høy produktivitet. Utvalget bør fremme anbefalinger som vil styrke den enkelte virksomhet som læringsarena. Utvalget må se på hva som er de ulike aktørenes roller, innenfor to- og tre partssamarbeidet.

Innspill, Finnmark fylkeskommune:

- Arbeidsinnvandrere og flyktninger er arbeidskraft som må ivaretas og nyttiggjøres bedre. Norsk språk er det største hinderet for at deres kompetanse verdsettes og tas i bruk. Arbeidsinnvandrere som gruppe bør få et større fokus, både i forhold til å skaffe kunnskap og statistikk om deres eksisterende kompetanse, samt sikre rettigheter for norskopplæring. Bedrifter må få økonomisk hjelp til å ta inn fremmedspråklige arbeidstagere under språkopplæring, slik at de kan frigjøre ressurser til oppfølging og veiledning. Herunder økte menneskelige ressurser i NAV til bred og økt utnyttelse av arbeidsmarkedstiltak.
- Tettere Samarbeid mellom NAV, fylket, kommuner, næringsliv og offentlige etater som jobber med innvandrere; fokus på kompetanse og muligheter tilpasset arbeidstager og arbeidsgiver.
- Systemene for godkjenning av utenlandsk utdanning og praksis må være enkle, velfungerende og effektive.

5.Hvordan kan det videreutvikles modeller for realkompetansevurdering og verdsetting av kompetanse utviklet i arbeidslivet?

Fordeler og ulemper ved dagens ordninger?

Innspill, Finnmark fylkeskommune:

- Bra at nasjonale retningslinjer er på vei. Det vil sikre likebehandling og fjerne dagens utfordring med regionale ulikheter/ulik praksis. Dagens system fungerer ikke godt nok – behov for profesjonalisering.

Vadsø, 29. januar 2024

Ida Huru

Avd. for voksenopplæring, karriere og integrering

Finnmark fylkeskommune

ida.huru@ffk.no

Tlf. 911 86 004